

V PRVNÍM KOLE PŘÍJMU
ŽÁDOSTÍ Z PROGRAMU
ROZVOJE VENKOVA ROZDĚLILO
MINISTERSTVO TĚMĚŘ

7,5 MILIARDY KORUN

V roce 2015 otevřelo Ministerstvo zemědělství první kolo příjmu Programu rozvoje venkova (PRV) nového programového období. Zájem žadatelů předčil veškerá očekávání.

Jako první byla na podzim 2015 vyhlášena podpora na investice do zemědělského majetku, potravinářských podniků a lesního hospodářství, na inovativní technologie v potravinářství nebo na budování lesních cest. Cílem MZe bylo posílení konkurenceschopnosti a podpora sektorů, které by se bez podpory ocitly v tíživé situaci. I z tohoto důvodu byl v případě zemědělských investic zvolen přístup sektorových obálék, přičemž více než polovina alokace určené pro živočišnou výrobu půjde na chov skotu. Velký důraz se klade i na stabilizaci chovu prasat a drůbeže. Pokud jde o rostlinnou výrobu, přednost dostaly projekty v oblastech, které jsou náročné na speciální technologie a vyžadují větší nároky na pracovní sílu.

Systém obálék je výhodný i pro „malé“ projekty, které již nemusí soutěžit

s velkými projekty. V 1. kole PRV v roce 2015 se dařilo u malých projektů uspokojit poptávku žadatelů na 100 %. To znamená, že všechny projekty do 1 milionu korun, které žadatelé podali, byly doporučeny k realizaci. Žadatelé s malými projekty tedy obdrželi 176 milionů korun.

JAK PODPORUJE MZE MALÉ ZEMĚDĚLCE V PRV

S ohledem na velký zájem žadatelů byla původní alokace celého kola (5 miliard korun) navýšena na téměř 7,5 miliardy. Ministerstvo tak umožnilo realizaci více projektů. V rámci operace Investice do zemědělských podniků byly podpořeny všechny malé projekty do 1 milionu korun a 150 hektarů.

100 %

poptávek žadatelů malých projektů jsme vyřídili v roce 2015 kladně.

Například při pomoci s investicemi do zemědělských podniků jsou preferovány menší podniky do 2 milionů korun. Výhodu mají i zemědělci, kteří žádají o subvenci pro maximálně pětimilionový projekt na zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů. Pro hospodaření v méně příznivých oblastech platí, že menší podniky dostávají vyšší platbu v přepočtu na hektar.

ROZVOJ VENKOVA

PŘIHLASTE SE DO DALŠÍCH KOL PROGRAMU!

V květnu spustíme 2. kolo příjmu žádostí Programu rozvoje venkova, jednoho z hlavních dotačních prostředků na podporu zemědělství, lesnictví a příbuzných oborů. Žádosti budou přijímány od 3. do 16. května prostřednictvím webových stránek Portál farmáře.

V druhém kole čeká žadatele několik novinek. Stavební povolení, ohlášení a další dokumentaci spojenou se stavebním řízením je nutné u většiny operací doložit již při podání žádosti o dotaci. Příslušné opatření stavebního úřadu musí být platné a pravomocné nejpozději ke dni podání žádosti. Tato pravidla nově platí pro většinu operací. Další změny se vztahují k jednotlivým operacím. Přinášíme proto přehled vybraných novinek k některým opatřením. Jejich kompletní znění najdete na našich internetových stránkách www.eagri.cz.

I. PODZIMNÍ KOLO PŘÍJMU ŽÁDOSTÍ

Od 1. do 15. října 2016 spustíme třetí kolo příjmu žádostí. V podzimním kole rozšíříme v rámci Investic do zemědělských podniků podporu nákupu speciálních zemědělských strojů. U malých projektů do 1 milionu korun jsme zareagovali na zvýšený zájem malých zemědělců o tento typ dotace a rozšířili seznam na všechny zemědělské stroje (např. i traktory).

Pokračování na straně 2

13

PROGRAMŮ ZAHRNUJE FOND PGR LF PRO ZEMĚDĚLSKÉ PRVOVÝROBCE, ZPRACOVATELE ZEMĚDĚLSKÉ PRODUKCE A PODNIKATELE V OBLASTI ZPRACOVÁNÍ DŘEVA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ.

Více na straně 3

VODA

RYBNÍKY POMOHOU PŘI SUCHU I POVODNÍCH

Kvůli abnormálním klimatickým výkyvům z posledních let jsme v tomto roce spustili dotační program na udržení vody v krajině.

Program poběží v letech 2016–2021 a půjde na něj 1,25 miliardy korun z rozpočtu Ministerstva zemědělství. Předpokládaná dotace u jednotlivých podprogramů se přitom pohybuje mezi 80 až 100 % celkových nákladů. Zbytek uhradí investoři z vlastních zdrojů.

Více na straně 2

Rybníky

udržují vodu v období sucha a zvyšují protipovodňovou ochranu.

2. ZAHÁJENÍ ČINNOSTI MLADÝCH ZEMĚLŮ PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 270 MILIONŮ KORUN

Žadatelem je začínající zemědělec, který je ke dni podání žádosti o dotaci ve věku 18–40 let a naplňuje definici mikro nebo malého podniku. V daném kole může podat pouze jednu žádost. Podporu získá ve třech splátkách. Výše první splátky dosahuje 50 % dotace a je vyplacena po schválení podnikatelského záměru a podpisu dohody o poskytnutí dotace, druhá dosáhne 45 % dotace a je vyplacena po uplynutí druhého roku realizace podnikatelského plánu, vyplacení třetí splátky ve výši 5 % dotace je podmíněno řádným provedením.

3. INVESTICE DO NEZEMĚLŤSKÝCH ČINNOSTÍ PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 2,548 MILIARDY KORUN

Pokud žadatel předloží projekt, kde výdaje, ze kterých je stanovena dotace, přesáhnou 1 milion korun, musí zároveň splnit podmínku finančního zdraví. Efektivnost projektu bude posuzována na základě vypočtené doby návratnosti investice. Dotace je poskytována jako nenávratná, a to ve výši výdajů 25 % pro velké podniky, 35 % pro střední podniky, 45 % pro malé podniky. Příspěvek se poskytuje pouze na počáteční investici, jako je založení nové provozovny, rozšíření kapacity stávající provozovny, rozšíření výrobního sortimentu provozovny nebo zásadní změny výrobního postupu.

4. OBNOVA LESNÍCH POROSTŮ PO KALAMITÁCH PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 126 MILIONŮ KORUN

Nově je podporována ochrana založených porostů při obnově a novinkou je i zavedení podpory lesních porostů poškozených suchem.

5. INVESTICE DO OCHRANY MELIORAČNÍCH A ZPEVNŮJÍCÍCH DŘEVIN PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 84 MILIONŮ KORUN

Je to zcela nové opatření, podporu můžou žadatelé získat na hromadnou ochranu melioračních a zpevňujících dřevin. Míra podpory činí 50 %. Žadatelem mohou být všechny subjekty hospodařící v lesích kromě státních podniků Lesy ČR a Vojenské lesy a statky ČR.

6. PŘEMĚNA POROSTŮ NÁHRADNÍCH DŘEVIN PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 220 MILIONŮ KORUN

Jedná se o nové opatření, kdy je podpora poskytována na rekonstrukci porostů náhradních dřevin v některých typech imisních oblastí. Příspěvek může být využit na odstranění původního porostu za účelem obnovy, přípravu ploch, umělou obnovu, hnojení, ochranu a snížení zakmenění za účelem podsadby. Žádat o subvenci mohou všechny typy subjektů, které hospodaří v lesích.

7. TECHNICKÉ VYBAVENÍ DŘEVO-ZPRACOVÁNÍ PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 31,9 MILIONŮ KORUN

Podpora je zaměřena především na investice do technologického vybavení dřevozpracujícího provozu. Žadatelem mohou být nově také obce a právnické osoby založené nebo zřízené obcemi a svazky obcí. Příspěvek se vztahuje na provozovny s průměrným ročním pojezdem do 10 000 m³ vččetně. Pokud žádají v souvislosti se stavebními pracemi nebo nákupem nemovitostí, může být dotace poskytnuta jen na výdaje přímo související s pořízením stroje, technologií a zařízení.

8. PODPORA VÝVOJE NOVÝCH PRODUKTŮ, POSTUPŮ A TECHNOLOGIÍ V ZEMĚLŤSKÉ PRVOPROBĚ PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 205,1 MILIONŮ KORUN

Novým typem příjemce dotace je podnikatelský subjekt – skupina zemědělců – výhradně vlastněný zemědělskými prvovýrobci, který má k vývoji vlastní kvalifikovaný personál a výrobní prostředky. Výdaje, ze kterých je stanovena dotace na jeden projekt, činí více než 1 milion a nanejvýš 100 milionů korun, přičemž je definován minimálně poměr výdajů na spolupráci. Výsledky projektu musí nově žadatel zveřejnit.

9. VZDĚLÁVACÍ A INFORMAČNÍ AKCE PŘIDĚLENÁ ČÁSTKA NA ROK 2016: 96,25 MILIONŮ KORUN

Subjekty zajišťující předávání znalostí musí být akreditovány Ministerstvem zemědělství nebo od něj mít pověření k pořádání kurzů. Výše dotace dosáhne 85 % výdajů. V případě, že konečným příjemcem podpory je nezemědělský, nepotravinářský a nelesní mikro, malý nebo střední podnik, lze projekty realizovat na území České republiky kromě měst Praha, Brno, Ostrava, Liberec a Plzeň. Žadatel informuje o akci na internetových stránkách prostřednictvím Portálu farmáře minimálně 14 dní před akcí. Projekt může být složen z více akcí, které ale musí uskutečnit nejpozději 24 měsíců od podpisu Dohody. Každá vzdělávací nebo informační akce se může vztahovat jen k jedné prioritní oblasti.

PROGRAM NA UDRŽENÍ VODY V KRAJINĚ SE ČLENÍ NA 3 PODPROGRAMY:

1. Podpora výstavby, obnovy, rekonstrukce a odbahnění rybníků a vodních nádrží
Nové a obnovené rybníky mohou přispět k udržení vody v krajině v období sucha a rovněž umožní zvýšení protipovodňové ochrany. Zejména toto je nosný podprogram zaměřený především na podporu investiční výstavby.

2. Odstranění havarijních situací na rybnících a vodních nádržích

Program lze využít pro rybníky, pod kterými byl v minulosti vyhlášen druhý nebo třetí stupeň povodňové aktivity, představují zvýšené riziko anebo byly poškozeny. Havarijní stav bude odstraněn, aby rybníky pomáhaly při řešení lokálních krizových situací.

3. Odstranění povodňových škod na rybnících a vodních nádržích

Tento podprogram umožní okamžitou nápravu povodňových škod na hrázích a objektech rybníků. Otevírá se v případě významných povodňových událostí celostátního významu, kdy by byla živelnou pohromou zasažena značná část území státu.

Milé kolegyně, vážení kolegové, již déle než rok se potýkám s dopady zákazu vývozu do Ruské federace, ukončení mléčných kvót a loňského rekordního sucha. Hledáme proto možnosti, jak zemědělcům pomoci toto období překonat. Je v našem zájmu, aby ti, kteří se věnují živočišné výrobě a citlivým komoditám, nekončili rok 2016 v červených číslech. V těchto dnech by jim měla být vyplacena mimořádná pomoc v celkové výši 605 milionů korun. Dále máme v rámci dvou nových dotačních titulů zaměřených na kvalitu a nadstandardní pohodu zvířat připraveno 850 milionů korun. Letos bude rozšířena tzv. zelená nafta také na živočišnou výrobu, což by mělo přinést dalších 380 milionů pro chovatele. Na zmírnění dopadu loňského sucha jsme připraveni vyplatit částku 500 milionů korun. Věřím, že tato obtížná situace je dočasná a že opět dojde ke stabilizaci výkupních cen.

Děkuji všem dobrým a poctivým hospodářům za jejich práci a přeji jim přes všechny obtíže hodně zdaru.

Marian Jurečka
ministr zemědělství

LEPŠÍ PÉČE O ZVÍŘATA I ZEMĚLŤSKOU PŮDU

Ministerstvo zemědělství připravilo změny v podmínkách pro poskytování dotace na dobré životní podmínky zvířat v hospodářských chovech, agroenvironmentálně-klimatická opatření a ekologické zemědělství. Hlavním záměrem bylo zpřesnění pravidel podle zkušeností ze zemědělské praxe.

Letos se zvýší například příspěvek na suchostojné krávy a zvětšení plochy pro odstavená selata. Hospodáři budou v chovech moci využívat dezinfekční přípravky s delší dobou účinnosti, aby mohli postříkat aplikovat méně často.

VÍCE PENĚŽ NA KRÁVY A SELATA

Konkrétně Ministerstvo navrhuje zvýšení sazeb pro suchostojné krávy ze stávajících 1 540 korun/VDJ na 1 702 korun/VDJ (velká dobytčí jednotka). Sazba na odstavená selata by měla vzrůst z 1 756 korun/VDJ na 2 405 korun/VDJ (což je zhruba 30 selat). Opatření bylo v ČR poprvé zavedeno vloni, celková roční podpora se odhaduje ve výši přes 600 milionů korun. Podle údajů Státního zemědělského intervenčního fondu o tuto dotaci v roce 2015 požádalo více než 800 subjektů.

V roce 2015 požádalo o dotaci pro ekologické zemědělství přibližně 3 700 žadatelů, mezi které ministerstvo rozdělí asi 1,4 miliardy korun.

NOVÉ PODPORY V EKOLOGICKÉM ZEMĚLŤSTVÍ

V ekologickém zemědělství se rozšiřuje podpora o pěstování jahodníku. Tato změna odráží potřebu rozvoje a podpory další plodiny, kterou budou zemědělci pěstovat ekologickým způsobem. Sazba dotace by měla dosáhnout 15 754 korun/ha. Součástí tohoto návrhu je podmínění dotace minimální zemědělskou činností, která se zavádí i pro opatření Platby pro oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními podle

nařízení a Platby v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě. V roce 2015 požádalo o dotaci pro ekologické zemědělství přibližně 3 700 žadatelů, mezi které ministerstvo rozdělí asi 1,4 miliardy korun na 464 tisíc hektarů zemědělské půdy.

V rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření mohou zemědělci nově žádat o dotaci ve výši 15 132 korun/ha na zatravnění drah soustředěného odtoku (tedy na zatravnění míst na poli, která jsou nejvíce ohrožena vodní erozí). Také v tomto opatření mohou pěstitelé nově získat dotaci

i na jahodník v režimu integrované produkce se sazbou dotace 11 700 korun/ha. Zároveň bylo umožněno pěstování zeleniny nejen na orné půdě, ale také na jiné trvalé kultuře. Nově musí žadatel respektovat povinnost minimální zemědělské činnosti, která je specifikovaná v rámci přímých plateb. V roce 2015 bylo podáno zhruba 14 800 žádostí o podporu na celkovou výměru 1,07 milionu hektarů zemědělské půdy. Mezi žadatele jsme rozdělili 3,4 miliardy korun.

Poznámka: Sazby jsou v eurech, přepočten na koruny se řídí aktuálním kurzem.

PGRLF – FINANČNÍ A SERVISNÍ ORGANIZACE PRO ČESKÉ ZEMĚDĚLCE

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) vznikl v roce 1993 a jediným akcionářem je Ministerstvo zemědělství. Jeho hlavní činností je poskytovat podporu formou dotací úroků z úvěrů, finanční podporu pojištění, poskytovat půjčky nebo poskytovat peníze ke snížení jistiny úvěrů.

Nabídka podpůrných programů PGRLF nyní zahrnuje 13 programů pro zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti zpracování dřeva a lesního hospodářství. Kromě primárních podpor ve formě subvence částí úroků z komerčních úvěrů je dnes poskytována i přímá podpora pojištění nebo nákupu zemědělské půdy, podpora ve formě úvěrů

poskytnutých PGRLF a podpora ve formě zajištění úvěrů. Další významnou roli PGRLF plní prostřednictvím podpor pojištění hospodářských zvířat a plodin, pojištění produkce škoek s produkcí sadebního materiálu lesních dřevin a pojištění lesních porostů.

SLOVO MINISTRA

Obálka přímých plateb z EU je na následující období nižší, proto je nutné s tím počítat a nekalkulovat na dotace roku 2014. Pokud ČNB přestane držet uměle korunu nízko, tak se přímé platby ještě sníží. Zbytečně neriskujte s vysokými cenami za pacht, který vás při letošní nízké výkupní ceně komodit a nejistému vývoji počasí může přivést do problémů či dokonce ke krachu.

Dále je nutné se lépe starat o půdu, protože bez ní se nedá hospodařit. Proto ministerstvo zemědělství klade zvýšený důraz na téma eroze a zadržování vody v krajině. Doporučuji si najít na webu www.organicahmota.cz výpočet bilance organické hmoty v půdě a začít si tak kontrolovat, jak hospodaříte.

Je také potřeba mezi malými i velkými zemědělci hledat k sobě cestu. To, že v jednotě je síla, pochopili zemědělci na západ od nás a díky tomu mají vliv na zpracovatelský průmysl a ovládají i distribuci potravinářských výrobků. Musíte se umět také spojit a tím lépe konkurovat sílícímu tlaku ze zahraničí.

Pro dobrého hospodáře jsou nejdůležitější tři věci – půda, voda a lidé. U lidí je důležité vychovávat budoucí generaci zemědělců – ať sedláků nebo zaměstnanců – a také vytvářet vztahy i s těmi, kteří půdu vlastní a dávají ji do pachtu. Bez pozitivního vnímání našeho zemědělství se bude veřejnost těžko přesvědčovat, aby kupovala produkty českého zemědělství. Pracujme na tom všichni.

Marian Jurečka
ministr zemědělství

PROGRAM PODPORY ZPRACOVATEL

Tento program je pro podnikatele, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů a dosahují příjmů z této činnosti ve výši minimálně 50 %.

Je určen těm, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů, přičemž velikost jejich závodu není omezena (např. mlékárny, masné závody, pekárny, sýrárny, apod.). Skupina přírodních žadatelů je tedy poměrně široká. V rámci programu můžete žádat v případě investic na pořízení investičního majetku, který souvisí se zpracováním zemědělských produktů a vede zejména ke zlepšení jakosti výrobků, snížení výrobních nákladů, dalšímu rozšíření produkce podniku, zlepšení produktivity, snížení ekologického zatížení apod. Formou podpory je dotace částí úroků z úvěru poskytnutého komerčními subjekty; maximální sazba podpory je 5 % p. a. a zároveň maximální výše podporovaného úvěru u jednoho žadatele je 50 milionů korun ročně.

Přehled programů PGRLF:

- Zemědělec
- Podpora pojištění
- Podpora pojištění lesních škoek – příjem žádostí bude zahájen dne 1. 8. 2016 a ukončen dne 1. 11. 2016
- Podpora nákupu půdy
- Technika pro hospodaření v lesích
- Dřevozpracující provozovny
- Podpora školkařských provozoven
- Pojištění lesních porostů
- Zpracovatel
- Úvěry na nákup půdy
- Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru
- Sociální zemědělství
- Zajištění úvěrů

Více informací včetně potřebných formulářů najdete na www.pgrlf.cz. Dotazy vám zodpovíme na infolince 225 989 480, případně na info@pgrlf.cz.

NOVÉ INVESTIČNÍ I PROVOZNÍ ÚVĚRY PRO ZEMĚDĚLCE, ZPRACOVATELE A LESNÍ HOSPODÁŘE

Zemědělci, zpracovatelé a lesní hospodáři si budou moci půjčovat částky v řádu statisíců nebo milionů korun na investice do strojů i samotný provoz svého podnikání. Vláda v polovině března schválila návrh ministra zemědělství, který stanovuje nové úvěrové programy Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF).

Možnost čerpat investiční nebo provozní úvěr od PGRLF získávají podnikatelé, kteří se zabývají zemědělskou prvovýrobou, zpracováním zemědělských produktů, lesním hospodářstvím a zpracováním dřeva. „Posílujeme roli PGRLF jako finanční servisní organizace. Hodláme podpořit zemědělce a podnikatele v lesním hospodářství, aby investovali i v případech, kdy se jim vynaložené peníze vrací třeba až po několika letech,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Ministerstvo zemědělství hodlá úvěry povzbudit zvláště oblast tuzemské živočišné výroby a také například pěstování ovoce, zeleniny, brambor nebo chmele. Cílem je

Naším cílem je změnit dosavadní trend, kdy se do Česka dováží stále více potravin ze zahraničí.

změnit dosavadní trend, kdy se do Česka dováží stále více potravin ze zahraničí. Poskytnutý úvěr nemá sloužit k nákupu nemovitého majetku.

Maximální doba splatnosti úvěru na investice je patnáct let, v případě provozního financování to mohou být až dva roky. Výše investičního úvěru se může pohybovat v rozpětí od 100 tisíc korun do 10 milionů Kč. Rozpětí pro provozní úvěr činí 100 tisíc až 2 miliony Kč.

„Čerpání úvěru bude pro podnikatele atraktivnější díky možnosti odkladu první splátky jistiny v případě investičního úvěru až o jeden rok, v případě provozního úvěru až o šest měsíců. V rámci uvedených programů může klient žádat o snížení jistiny úvěru, a to v režimu de minimis. Celková výše podpory de minimis, kterou členský stát může poskytnout jednomu podniku, nesmí za tři po sobě jdoucí jednoletá účetní období překročit v korunách ekvivalent částky 15 000 EUR v odvětví zemědělství, respektive 200 000 EUR v ostatních odvětvích,“ řekl Marian Jurečka.

„Rozhodujícími kritérii pro poskytnutí úvěru bude finanční zdraví žadatele, forma zajištění a v případě investičního úvěru také předložený podnikatelský záměr,“ uvedl předseda představenstva PGRLF Zdeněk Nekula. Fond rovněž stanoví úrokovou sazbu úvěru v souladu s pravidly Evropské unie.

Podporu ve formě jak investičního, tak provozního úvěru v oblasti lesního hospodářství nebo zpracování dřeva mohou získat také obce, jejich příspěvkové organizace nebo právnické osoby založené obcí.

Veškeré podmínky jednotlivých programů budou uvedeny na stránkách www.pgrlf.cz.

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY NA PGRLF

Pokud máte zájem o podporu PGRLF, jste nyní na správné straně. Připravili jsme si pro vás nejčastější dotazy, se kterými se na nás žadatelé pravidelně obrací.

PROGRAM ZEMĚDĚLEC

Je možné souběžně čerpat podpory PGRLF a PRV u programu Zemědělec 2015?

Pravidla programu Zemědělec umožňují souběž podpora PGRLF a podpor v rámci Programu rozvoje venkova. Součtem podpor PGRLF a SZIF nesmí ale být překročena maximální výše podpory stanovená předpisy EU.

Musím do podnikatelského záměru uvádět celkovou cenu pořizované investice a ještě předpokládanou výši úvěru? V době tvorby záměru ještě nevím, kolik mi banka půjčí.

Do podnikatelského záměru uveďte celkovou předpokládanou výši investice (bez DPH) i předpokládanou výši úvěru.

Jak přesně musí být investice – technika – specifikována v podnikatelském záměru? Musí zde být typ a číslo stroje?

Do doby uzavření kupní smlouvy nebudete pravděpodobně znát specifikaci nakupované techniky (kupní smlouva musí být uzavřena vždy až po podání žádosti o podporu), proto v podnikatelském záměru, který je přílohou žádosti, neuvádíte přesnou specifikaci stroje, ale stačí uvést druh stroje (např. traktor, secí kombinace, pluh, kombajn apod.).

V případě programu Zemědělec chceme pořídit stroje a rekonstruovat nemovitost. Musíme proto podat dvě žádosti?

Jedná se o dva typy investic. Na každý typ investice je třeba podat žádost samostatně. Takže zaregistrujete dvě žádosti o podporu, a to žádost o podporu na nákup techniky, ke které následně doručíte smlouvu o úvěru, kde předmětem úvěru budou nakupované stroje, a žádost o podporu na investice – nemovitý majetek, ke které následně doručíte smlouvu o úvěru, kde předmětem úvěru bude rekonstrukce nemovitosti. Úvěrová smlouva musí být PGRLF doručena do 2 měsíců od data registrace žádosti.

Budeme pořizovat stroje i rekonstruovat nemovitost. Můžeme získat podporu, pokud budeme mít jeden úvěr?

Vždy platí: jeden typ investice = jedna žádost = jedna úvěrová smlouva. V tomto případě se jedná o dva typy investic. Na každý typ musí být samostatná žádost o podporu a samostatná úvěrová smlouva. Ke dvěma žádostem o podporu není možné doložit jednu úvěrovou smlouvu.

Mohu požádat o podporu PGRLF Zemědělec i v případě nákupu použitého stroje?

V rámci programu Zemědělec je možné žádat o podporu i na nákup staršího stroje.

Jak zjistím výši podpory u programu Zemědělec, kterou od PGRLF obdržím?

Výše podpory je závislá na výši uhrazených úroků, procentu podpory a úrokové sazbě. Pokračování na straně 4

Pokračování ze strany 3

PGRLF poskytuje podporu zpětně, vždy dvakrát ročně za každé uplynulé kalendářní pololetí (vždy k 30. 6. a 31. 12.). Příjemci podpory je ke každé výplatě podpory zaslán protokol o vyúčtování podpory.

Mám uzavřenou smlouvu o podpoře a dosud jsem neobdržel podporu. Jak zjistím, kde je problém?

Nejčastějším důvodem, který brání výplatě podpory, je nedoložení dokladu prokazujícího účelové čerpání úvěru (faktura či kupní smlouva). V případě jakýchkoli nesrovnalostí se obraťte na referenta podpor, který zajišťuje administraci vaší žádosti. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.pgrlf.cz v sekci kontakty. Kontakty vyhledejte podle místně příslušného pracoviště SZIF. S dotazy se můžete obracet také na infolinku tel: 225 989 480 nebo e-mail: info@pgrlf.cz.

Co se stane, když v podnikatelském záměru uvedu, že stroj bude stát 2 milionu korun, a nakonec bude stát 1,5 milionu korun, bude to považováno za nesplnění podnikatelského záměru?

V podnikatelském záměru uvádíte předpokládanou výši investice a předpokládanou výši úvěru. Pokud nakoupíte techniku dle podnikatelského záměru, ale za nižší cenu, je to považováno za naplnění podnikatelského záměru.

Ze které částky se počítá limit 50 % způsobilých investic, z výše úvěru nebo z ceny stroje?

Způsobilou investicí se rozumí celková cena pořizované investice bez DPH (celková cena stroje bez DPH).

Podal jsem žádost na nákup traktoru, ale chci koupit traktor a senážní vůz. Můžu rozšířit podnikatelský záměr?

Rozšíření podnikatelského záměru je možné pouze na základě písemné žádosti, která bude PGRLF doručena před uzavřením kupní smlouvy a smlouvy o úvěru na předmět rozšíření (tzn. nejdříve doručíte PGRLF žádost o rozšíření podnikatelského záměru a následně můžete uzavřít kupní smlouvu na nákup senážního vozu a úvěrovou smlouvu na nákup traktoru a senážního vozu).

PROGRAM PODPORA NÁKUPU PŮDY

Lze u programu Podpora nákupu půdy čerpat prostředky přes notářskou nebo advokátní úschovu?

Čerpání úvěrových prostředků do notářské úschovy PGRLF připouští, a to za podmínky, že úvěrové prostředky budou následně odeslány v plné výši na bankovní účet prodávajícího a z těchto prostředků nebudou hrazeny jakékoli poplatky.

PROGRAM POJIŠTĚNÍ

Mám nárok na podporu Pojištění, pokud celé pojistné nebo jeho část uhradím před zaregistrováním žádosti o podporu?

Podpora nebude poskytnuta na tu část pojistného, která byla uhrazena před zaregistrováním žádosti o podporu.

DÍKY DOTACI VYVINULI NOVÝ DRUH SÝRU

Program rozvoje venkova pomáhá zemědělským i potravinářským firmám v rozvoji. Jedním z příkladů dobré praxe je i projekt zemědělského družstva z Jeseníku, které přišlo s plánem na výrobu zcela nového druhu sýru.

Zemědělské družstvo Jeseník vyrábí ovčí sýry už přes padesát let. V devadesátých letech přidal do svého portfolia i čerstvé kozí sýry, problémem ale byla jejich krátká trvanlivost. S tím souvisí i omezený okruh zákazníků, ke kterým se sýry z Jeseníku dostanou.

SÝR S DELŠÍ TRVANLIVOSTÍ

Družstvo ale nechťelo trvanlivost sýrů prodlužovat použitím chemických látek, oslovilo proto Výzkumný ústav pro chov skotu Rapotín, se kterým spolupracovalo na vývoji nového výrobku. I díky dotaci z PRV přesahující milion korun tak vznikl zahříváný sýr v syrovátce, který je vyrobený ze směsného ovčího, kozího a kravského mléka.

Nový sýr má mnohem delší trvanlivost, navíc je možné jej dále udit nebo nabízet jako steakový sýr. Výrobu však muselo družstvo rozšířit o zpracování kravského mléka, aby se vyrovnaly výkyvy v produkci ovčího a kozího mléka během roku.

DOTACE NA MULTIFUNKČNÍ TECHNOLOGIE

Spuštění výroby předcházela investice do technologické části. Díky dotaci z PRV družstvo nakoupilo víceúčelový pasterizační kotel s programovací jednotkou. Tento kotel umožňuje všechny kroky výrobního procesu, tedy pasterizaci, chlazení, zasýření a následné zahřátí sýru v syrovátce, navolit a plně zautomatizovat.

Podnik si pořídil i novou odstředivku mléka, malou udírnu a balicí jednotku pro zefektivnění práce a zkvalitnění jednotlivých výrobků.

TRADICE LOKÁLNÍHO POTRAVINÁŘE

Přínosem projektu je především rozšíření portfolia produkce družstva. Nový sýr má delší dobu trvanlivosti i bez přidavku konzervačních látek. Družstvu se s pomocí nových technologií daří snížit výrobní náklady a držet si pozici tradičního lokálního potravinářského výrobce.

Pohled do moderní lokální výroby sýrů.

Díky dotaci z PRV vznikl zahříváný sýr v syrovátce, který je vyrobený ze směsného ovčího, kozího a kravského mléka. Nový sýr má mnohem delší trvanlivost.

Chcete více informací?

Napište si o ně na info@mze.cz

Navštivte expozice Ministerstva zemědělství Jsme tu pro vás!

STRATEGIE RESORTU MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ S VÝHLEDEM DO ROKU 2030

Dlouhodobou vizí Ministerstva zemědělství (MZe) je konkurenceschopnost a udržitelnost českého zemědělství, potravinářství, lesnictví a vodního hospodářství. Strategie MZe s výhledem do roku 2030 obsahuje i analytickou část, která podrobně popisuje stavy a předpokládané výhledy sektorů.

V roce 2030 bude Česká republika přiměřeně potravinově soběstačná v základních komoditách, které u nás můžeme produkovat. Budeme používat přístupy a zásady udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, údržbu krajiny a podporu jejich mimoprodukčních funkcí. V rámci podílu českého zemědělství na stírání regionálních nerovností systematicky podpoříme tvorbu nových pracovních míst a zlepšování kvality života nejen na venkově.

K naplnění cíle nám pomůže podpora modernizace podniků, inovací, zlepšování vztahu zemědělství k životnímu prostředí a zpracování produkce v podnicích. Je také nutné přizpůsobovat zemědělské školství potřebám zemědělské praxe, investovat do zpracování zemědělské produkce přímo v podnicích nebo posilovat úlohu zemědělství v zaměstnanosti venkova.

potravin českým spotřebitelům a rovněž vybudovat vztah k domácímu zemědělství. Pomůže tomu také podpora mikropodniků nebo programy spolupráce odborného středního a vysokého školství s výrobními podniky.

LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Hlavní prioritou je zde udržitelné obhospodařování lesů a multifunkční úloha lesů,

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Vytváříme podmínky pro udržitelné hospodaření s omezeným vodním bohatstvím ČR tak, aby byly sladěny požadavky na užívání vodních zdrojů s požadavky ochrany vod. Zároveň chceme realizovat opatření na snížení škodlivých účinků vod vyvolaných hydrologickými extrémními – povodněmi a suchem. Důležitým cílem vodního hospodářství je zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou, zásobování vodou průmyslu (zejména energetického) a zemědělství, zabezpečení vodních zdrojů, zajištění bezpečnosti vodních děl, zmírnění následků extrémních jevů počasí, jako jsou povodně a sucha, a dosažení dobrého stavu vod. Důležité je proto zajištění protipovodňových opatření, vymezení ploch pro rozliv povodní nebo výstavba nádrží v suchem nejhroženějších lokalitách.

HLAVNÍ PRIORITY ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

1. Potravinové zabezpečení a přiměřená soběstačnost.

Zajištění strategické úrovně produkce v hlavních zemědělských komoditách mírného pásu, zejména těch, pro které v podmínkách ČR existuje potenciál konkurenceschopné produkce.

2. Konkurenceschopnost zemědělství.

Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví. Podpora produkce potravin i nepotravinářských surovin (školkařských výpěstků i dřeva) včetně zajištění spolufinancování této priority z EU.

3. Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu.

Podpora, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví včetně zajištění spolufinancování této priority z EU. Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti, zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny. Zlepšené hospodaření s vodou a s půdou spolu s předcházením erozi a obnovou funkční, úrodné a estetické krajiny.

4. Dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství a komunit, včetně vytváření a udržení pracovních míst.

Rozvoj podniků, zajištění zaměstnanosti, využívání obnovitelných zdrojů energie, využití rekreačního potenciálu agroturistiky (včetně zajištění spolufinancování této priority z EU). Diverzifikace zemědělských hospodářství a zajištění pracovních míst na venkově.

ROZVOJ POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU

Posláním potravinářství je výrazný růst jeho efektivnosti a konkurenceschopnosti na evropském i světovém trhu. Chceme vytvořit předpoklady pro zvýšení nabídky bezpečných, kvalitních a cenově dostupných

poskytování různých lesních produktů, výrobků a služeb způsobem, který nezhorší stav lesů. Mezi konkrétními kroky pro zlepšení lesního hospodaření je například vytvoření dotačních titulů podporujících obnovu lesa vhodnými dřevinami nebo založení lesnicko-dřevařského fondu.

RYBÁŘSTVÍ

Prioritou tohoto sektoru je vytvoření konkurenceschopného tradičního rybářství, především rybníkářství s hlavní produkovanou rybou kaprem obecným, a využívání inovativních postupů šetrných k životnímu prostředí při produkci sladkovodních ryb. K naplnění těchto cílů pomohou národní i evropské dotace, propagace akvakultury prostřednictvím masmédií, koordinovaný boj proti rybožravým predátorům nebo omezení přísunu živin a erozního materiálu do rybníků.

Z území ČR prakticky všechna voda odtéká, takže veškeré zdroje vody jsou závislé na atmosférických srážkách.

Více aktuálních informací z MZe najdete www.eAgri.cz, tel.: 221 812 425 info@mze.cz posta@mze.cz

MINISTERSTVO DOSÁHLO ŘADY ÚSPĚCHŮ, NA VÝDAJÍCH UŠETŘILO PŘES MILIARDU

Jen v posledních dvou letech ušetřilo Ministerstvo zemědělství a podřízené organizace na svých výdajích přes 1,3 miliardy korun. V porovnání s rokem 2013 klesly především platby za IT a právní služby, provozní a marketingové výdaje.

Samotné ministerstvo ušetřilo 457 milionů korun, Lesy ČR 320 milionů korun a třeba Státní zemědělský intervenční fond dokonce 520 milionů korun. Navíc po plném dokončení centrálního zadávání služeb v rámci MZe a resortních organizací se ušetří dalších 115 milionů korun ročně.

NOVÁ OZNAČENÍ POTRAVIN

Mezi úspěchy MZe z poslední doby se řadí i připravované novely potravinářského

a vinařského zákona. Zákon o potravinách například poprvé jasně definuje, jaké potraviny lze označit slovy „Česká potravina“ nebo „Vyrobeno v České republice“. U jednosložkových potravin (např. mléko, maso nebo zelenina) budou muset být suroviny ze 100 % z České republiky. U vícesložkových (např. salám) budou suroviny nejméně ze 75 % českého původu.

KONEC FALŠOVÁNÍ VÍNA

Také novela zákona o vinařství a vinohradnictví cílí především na ochranu samotných spotřebitelů. Má ochránit trh s vínem před nekvalitními produkty. Sudové víno se nově nebude prodávat jinde než v provozovnách

výrobců vína nebo příjemců nebaleného vína (dovozců). Skončí také prodej sudového vína v prodejních automatech. Zákon rovněž definuje, co je falšování vína, a pokuty za tyto prohřešky zvyšuje až na 50 milionů korun.

VYŠŠÍ PODPORA PRO ZEMĚDĚLCE

Mnohem důležitější je podpora samotných zemědělců. Na národní zemědělské programy se ministerstvu pro letošní rok podařilo získat 2,25 miliardy korun. Připravené je i vyplacení mimořádné podpory producentům mléka a chovatelům prasnic v celkové výši přes 600 milionů korun.

Velké možnosti pro modernizaci nebo rozšíření výroby nabízí nejen zemědělcům, ale i lesníkům či potravinářským firmám Program rozvoje venkova. Příspěvek ze státního rozpočtu na projekty v rámci tohoto programu vzrostl z 25 % na 35 %. Do roku 2020 tak budou dotace oproti původnímu plánu o 13 miliard vyšší. Zemědělci, potravináři a lesníci dostanou celkem 97 miliard korun.

Na národní zemědělské programy se ministerstvu pro letošní rok podařilo získat 2,25 miliardy korun.

SUCHO

CHYSTÁME OPATŘENÍ NA ZMÍRNĚNÍ DOPADŮ SUCHA

Následky sucha může zmírnit jedině zadržování vody v krajině, ve vodních nádržích a zpomalení odtoku. Velkou měrou k zadržování vody v krajině přispívá zalesněná půda.

Ministerstvo zemědělství usiluje například o změnu způsobu hospodaření s půdou, o používání vhodných technologických postupů, zatrávňování, obnovu nebo budování rybníků, podporuje výsadbu melioračních a zpevňujících dřevin a další pozemkové úpravy.

NOVÉ VODNÍ NÁDRŽE

Podniky Pováří vytypovaly čtyři nevhodnější lokality, kde by případně mohly v budoucnu stát vodní nádrže. Jsou v místech, kde hrozí vážný nedostatek vody a zároveň je tam minimum zástavby.

Možná výstavba se týká vodních nádrží v Pěčíně na Královéhradecku, Vlachovicích ve Zlínském kraji a v Senomatech a Šanově ve středních Čechách. Příprava spočívá ve vypracování odborných studií a investičních záměrů jako podkladů pro další rozhodování, zda je stavba v daných lokalitách vůbec možná. Součástí průzkumu bude i veřejná diskuze o přínosech navrhovaných vodních děl. Nádrže pomohou obyvatelům i krajině ve svém okolí čelit dlouhodobějšímu nedostatku srážek a vyrovnat hydrologické výkyvy. Výstavba vyžaduje časově náročnou přípravu, která v současnosti trvá až dvacet let.

PŘEDPOVĚĎ PRO PŘÍŠTÍ ROKY: SUCHO

Podle předpokladů se v následujících desetiletích ztenci zásoby povrchové i podzemní vody o čtvrtinu. Závislost vodních zdrojů na srážkách a nepříznivá odtoková bilance na území České republiky v kombinaci s čtenějšími extrémními výkyvy počasí v posledních letech už nyní způsobuje problémy.

46

Tolik tropických dní bylo zaznamenáno v roce 2015.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

EXPORT

EGAP: SPOLEHLIVÝ PARTNER ČESKÉHO EXPORTU

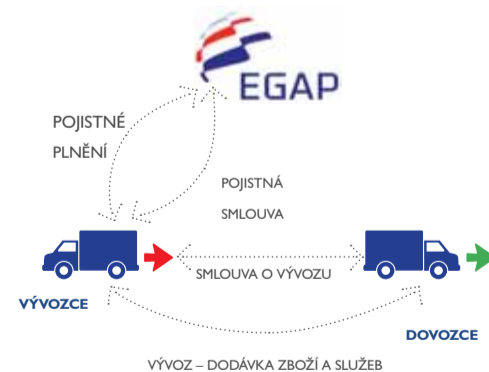
Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP) za třicet let své existence pojistila export za více než 750 miliard korun. Jde o vývoz, který by zřejmě bez pojištění EGAP nevznikl. Jediným jejím akcionářem je stát, ovládá ji prostřednictvím ministerstev financí, průmyslu a obchodu, zahraničí a zemědělství.

Pekárna v Soči, která byla hlavním dodavatelem pečiva pro ZOH v roce 2014. Kompletní technologii dodaly české firmy Liberecké strojírný, J4 a Topos.

EGAP svými produkty pokrývá všechny fáze obchodních případů a exportérům nabízí srovnatelné podmínky jako zahraniční úvěrové pojišťovny. Od roku 2013 výrazně stoupla i podpora vývozců z řad malých a středních podniků včetně dodavatelů zemědělské a potravinářské technologie i potravin a surovin samotných. Jde zejména o pojištění úvěrů na předexportní financování, pojištění vývozních dodavatelových úvěrů, výrobního rizika a bankovních záruk. Speciálně pro malé a střední podniky nabízí zjednodušenou verzi pojištění předexportních úvěrů i bankovních záruk.

V posledních deseti letech se postupně zvyšuje export směřující z potravinářství a zemědělství. EGAP svým pojištěním podpořila vývoz za více než 22 miliard korun. Největší objem tvoří vývoz potravinářských a zemědělských technologií a vývoz surovin – především obilí, sušeného mléka a sladu.

Velmi dobrým českým vývozním artiklem jsou například zařízení pro pekárny, pivovary, minipivovary, mlékárny a výrobu sýrů. České firmy využily pojištění EGAP i při vývozu lisů na rostlinné oleje, udírenských zařízení, baličích linek na zeleninu, linek na zpracování a balení nápojů, zařízení na zpracování masa či technologie pro zpracování semen a obilí.

EGAP se chce na podporu exportu do zemí mimo EU zaměřit ještě více. I proto letos poprvé zájemcům nabízí své služby na veletrhu Salima v Brně. Více informací na www.egap.cz či na info@egap.cz.

V ČEM NEJVÍCE CHYBUJÍ ŽADATELÉ O DOTACE

Zažádat o finanční podporu Ministerstva zemědělství může každý, kdo splňuje podmínky jednotlivých programů. K získání dotace je ale důležité vyvarovat se určitých chyb. Shrnutí jsme vám ty nejčastější.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA:

1. Od podání Žádosti o dotaci do předložení Žádosti o proplacení.

- Nedoložíte přílohy k Žádosti o dotaci nebo jsou doložené přílohy nekompletní.
- Nezajistíte si odpovídající opatření stavebního úřadu (stavební povolení, územní rozhodnutí, ohlášení stavby atd.) k realizaci projektu.
- Nedodržíte na základě výzvy Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) lhůty doplnění Žádosti.
- Nárokujete si bodové zvýhodnění za preferenční kritérium, na které ale nemáte nárok.
- Nárokujete si bodové zvýhodnění za preferenční kritérium, kterým se zavázete plnit podmínku do budoucna (kontrolovatelnou v rámci lhůty vázanosti na účel) a po realizaci projektu ji nesplníte.
- Žádost o dotaci nezpracujete podle Instruktažního listu k jejímu vyplnění.
- V Žádosti o dotaci dostatečně nepopíšete realizaci projektu (způsobilých výdajů).
- Uvedete do Žádosti jiné údaje, než jsou zaneseny v jejích přílohách (projektové/technické dokumentaci).
- Neřídíte se podrobnými postupy k jednotlivým administrativním úkonům, které jsou zveřejněny na webových stránkách SZIF a Ministerstva zemědělství a na které jsou odkazy v Pravidlech pro žadatele.
- Nenahlásíte změny v Žádosti o dotaci.
- Nepředložíte Žádost o proplacení ve stanoveném termínu, protože jste projekt nestihli zrealizovat.

2. Po podání Žádosti o proplacení:

Nejčastější chyby při kontrole Žádosti o proplacení u projektových opatření rozvoje venkova, kdy SZIF uplatnil korekce nebo sankce, se stávají když:

- Uplatníte i nezpůsobilé výdaje.
- Překročíte výši výdajů, za kterých je stanovena dotace.
- Vyfakturujete si množství, které neodpovídá skutečnému stavu.
- Výdaje jste realizovali mimo období stanovené Pravidly.
- Máte chybně vystavené účetní nebo daňové doklady.
- Nenahlásíte změny v projektech, v jejich technickém řešení nebo změny příjemce dotace.
- Pochybite při výběrovém řízení.
- Neuhradíte výdaje v souladu s Pravidly.

Pochybení po proplacení podpory v době vázanosti projektu na účel dotace:

- Nedodržíte účel projektu.
- Nedodržíte určitou podmínku projektu ve lhůtě vázanosti, např. nové pracovní místo, příjmy ze zemědělské prvovýroby, finanční zdraví a zisk nebo základ daně.
- Nenahlásíte změnu technického řešení projektu nebo změnu žadatele.

OPERAČNÍ PROGRAM RYBÁŘSTVÍ:

1. Od zaregistrování Žádosti o dotaci/podpoře po vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace:

- K Žádosti podáte chybné nebo neúplné přílohy.
- Nenahlásíte změny podle platných Pravidel. Z toho pak plynou sankce pro žadatele/příjemce.
- Nedodržíte lhůty, které jsou stanovené v Pravidlech, např. na doplnění žádosti a příloh chybějících při administrativní kontrole.
- Nedostatečně popíšete technické řešení nebo parametry jednotlivých kódů.
- Nárokujete si výdaje, které nejsou způsobilé.

- Nevyplníte indikátor v souladu s Instrukcemi.

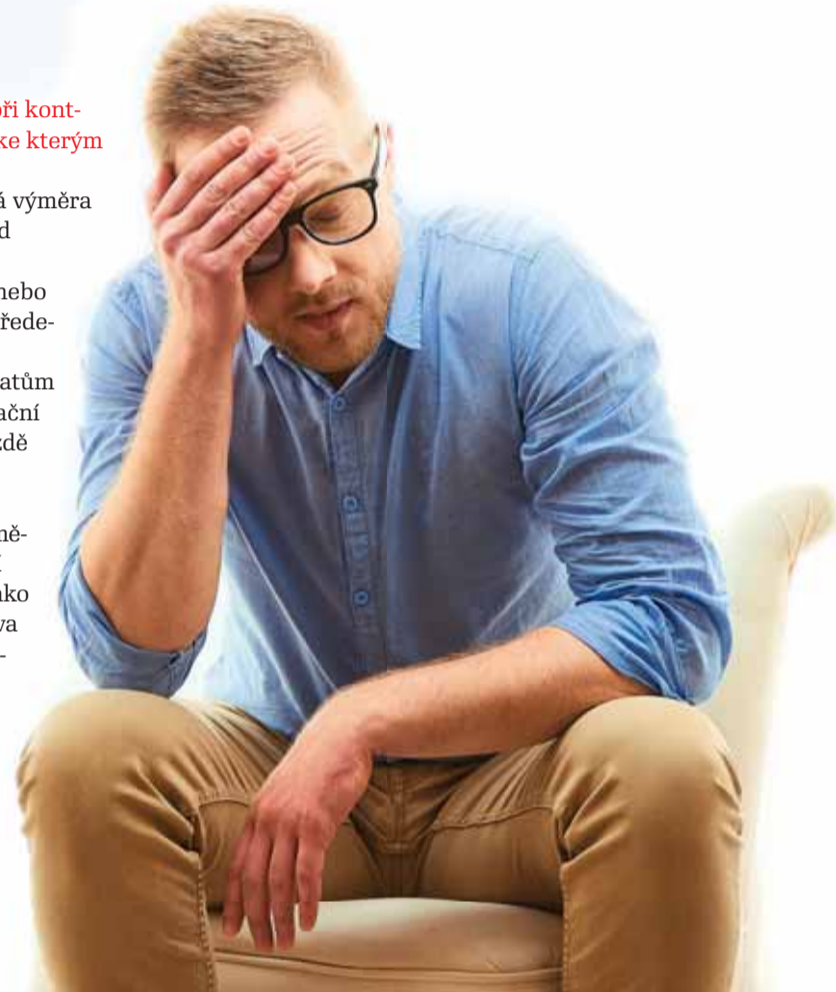
2. Od podání Žádosti o platbu až po proplacení:

- Chybně vyplníte formulář Žádosti o platbu, zejména v oddílu A. Identifikace projektu – správně nevyplníte číslo účtu, uvedete nesprávné kontaktní údaje nebo nesprávné údaje o termínech zahájení a ukončení realizace.

PLOŠNÉ PLATBY:

Nejčastější nedostatky při kontrolách na místě (KNM), ke kterým docházelo v roce 2015:

- Plošné platby: Zjištěná výměra plochy se odlišovala od deklarované.
- AEKO, AEO, EZ: Seče nebo pastvy neproběhly v předepsaných termínech.
- Platby na zvířata: Zvířatům chyběly ušní identifikační známky nebo byla pozdě nahlášena.
- Nejčastější zjištěnou chybou u aktivních zemědělců bylo provozování negativních činností, jako např. pronájem či správa vlastních nebo pronajatých nemovitostí.
- Greening: Došlo k rozorání travního porostu v environmentálně citlivé oblasti, popřípadě se vysazené plodiny odlišovaly od nahlášených.

GENEREL

GENEREL OTÁZKY A ODPOVĚDI KOLEM VODY V KRAJINĚ

Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základní zásady využití těchto území byly schváleny v roce 2011 a mají jednoduchý úkol. Stanovit soubor lokalit, které jsou vhodné pro výstavbu vodních nádrží k udržení vody v krajině. S tímto materiálem se pojí celá řada otázek.

Počítá program s řešením sucha vybudováním přehrad?

Nejedná se o plán nebo harmonogram výstavby přehradních nádrží. Zatím obsahuje 65 hájených lokalit v územních plánech pro možnou budoucí výstavbu přehradních nádrží, když nebudou stávající zdroje stačit. Nezávisle na tomto Generelu začne výstavba přehradní nádrže Nové Heřminovy v povodí Horní Opavy a dále poldru Mělčany na vodním toku Dědiny, s cílem posílit protipovodňovou ochranu. Rozbíhá se také příprava podkladů pro realizaci pěti nádrží v regionech s napjatou vodohospodářskou bilancí, kde se sucho již projevilo.

Kolik nových nádrží vlastně bude? Mluví se původně o 200, pak 12, teď údajně 65?

V roce 1975 vypočetl Směrný vodohospodářský plán 457 lokalit pro nové nádrže. Plán hlavních povodí z roku 2006 snížil tento počet na 186 lokalit. Následně, po intervenci Ministerstva životního prostředí a odporu nevládních organizací a z části také samosprávy z dotčených území, jich ale v Generelu zůstává 65, nyní se pod vlivem suchých let 2014–2015 jedná o zvýšení počtu.

Česká republika bývá označována za rozvodí Evropy, kde se voda sama nijak nedrží. Počítá plán také s tím?

Samozřejmě. Nejde ale jen o rozvodí. Z území prakticky všechna voda odtéká, takže veškeré zdroje vody jsou závislé na atmosférických srážkách. Navíc jsme od roku 1997 zažili 9 velkých až katastrofických povodní a v letech 2003, 2014 a 2015 také nadměrné sucho. Tím, že oba poslední roky byly chudé na množství sněhu, je ochuzení vodních zdrojů velmi zjevné a důsledky se mohou ještě zhoršit. Průtoky ve vodních tocích totiž mohou být vlivem sucha minimální, hladina podzemních vod klesne a nedoplňuje se. Povodeň je vlastně vodní zdroj – pokud je voda akumulována. Když si tedy vodu na území zadržíme, budeme jí mít.

V jakém poměru jsou v Generelu přírodně blízka opatření jako meandry, mokřady, zadržování vody v krajině na jedné straně a stavebních řešení na druhé?

Nejde vůbec o poměr, oba směry jsou žádoucí. Zadržování vody v půdě, v rybnících a malých nádržích v krajině posiluje retenci vody v území. Nicméně pro hospodářské účely a pro překlenutí dlouhodobého sucha musí být vodní zdroje zabezpečeny v kapacitních nádržích. Loňská zkušenost se suchem to naprosto prokázala. Pro očekávaný vývoj klimatu je tedy nezbytné včas zabezpečit přípravu dostatečné akumulace tam, kde by vodohospodářská bilance byla napnutá a zdroje vody nedostatečné.

PŮDA

FAKTA

BOJ PROTI EROZI PŮDY MUSÍ BÝT KOMPLEXNÍ

Ochrana půdy se v poslední době stává stále naléhavější prioritou. Snažíme se proto nalézt optimální poměr mezi agronomickými požadavky a ekonomickými výstupy a zajistit efektivní zemědělskou výrobu při dodržení odpovídajících půdoochranných technologií.

Zadržení vody v krajině je i kvůli opakujícím se obdobím sucha velmi důležité. Rostoucí zastavování území totiž vede ke ztrátám často nejkvalitnější zemědělské půdy. Jedním z řešení je například i využívání brownfieldů pro stavbu průmyslových objektů, které dnes vznikají na zelené louce, čímž nedojde ke zmenšení plochy zemědělské půdy.

Letos se budeme snažit navýšit národní prostředky v tomto dotačním programu až o 400 milionů korun. Mezi lety 2004–2014 přitom dostali krmiváři a potravináři ze stejného zdroje přibližně 2 miliardy korun. Ministerstvo zemědělství tak ze svého rozpočtu podpořilo přibližně 750 projektů. V roce 2015 bylo podpořeno 40 projektů v celkové výši 203 milionů korun.

Dalším velkým problémem je ztráta organické hmoty související s intenzivním zemědělským obhospodařováním. Je třeba předcházet ztrátě humusu především zachováním travních porostů nebo dostatečným organickým hnojením. I proto podporuje MZe živočišnou výrobu, která zabezpečuje dostatečnou produkci organického hnojiva.

Důležité je také zmenšovat půdní bloky, respektovat vhodné umístění pěstovaných plodin s ohledem na svažitost pozemku nebo využívat pásové střídání plodin na polích. I proto jsme připravili protierozní kalkulačku, která pomůže zemědělcům při návrhu a hodnocení účinnosti agrotechnických a organizačních protierozních opatření. Protierozní kalkulačku najdete na webových stránkách www.kalkulacka.vumop.cz.

Od příštího roku by pak mělo být šetrné hospodaření s půdou a dodržování protierozních zásad jednou z podmínek udělení dotací zemědělcům. Podporujeme i technická opatření proti vodní erozi, jako jsou protierozní meze, příkopy, průlehy nebo polní cesty, ochranné hrázky nebo protierozní nádrže. Větrnou erozi by pak pomohly omezit především větrolamy nebo přenosné zábrany. Technická opatření podporujeme finančně především v rámci komplexních pozemkových úprav v Programu rozvoje venkova.

Kvůli intenzifikaci zemědělské výroby v minulosti jsou v Česku největší půdní bloky v celé Evropě. Při scelování pozemků se navíc zrušila řada krajinných prvků, jako jsou meze, údolnice nebo polní cesty, které jsou důležité v boji proti erozi půdy. Právě návrat těchto prvků do zemědělské krajiny je jedním z kroků, které chceme v boji s erozí učinit.

S intenzivním hospodařením souvisí i další problém – utužování půdy, vzniklé opakovanými přejezdy těžkou zemědělskou technikou. Utužením je v Česku ohroženo kolem 40 procent zemědělských půd, na kterých dochází ke snížení pórovitosti a propustnosti, tedy retenční schopnosti půdy, i ke snížení úrodnosti. Je proto nutné minimalizovat počet vjezdů na pole těžkou technikou nebo využívat hluboce kořenící plodiny, jako jsou vojtěška nebo jetel, které pomáhají předcházet utužování půdy.

Rovněž vodní a větrná eroze představuje v České republice závažný problém. V současné době je maximální ztráta půdy v souvislosti s vodní erozí vyčíslena na přibližně 21 milionů tun ornice za rok, což lze vyjádřit jako ztrátu minimálně 4,3 miliardy korun. Větrná eroze pak představuje přibližně desetinovou ztrátu půdy.

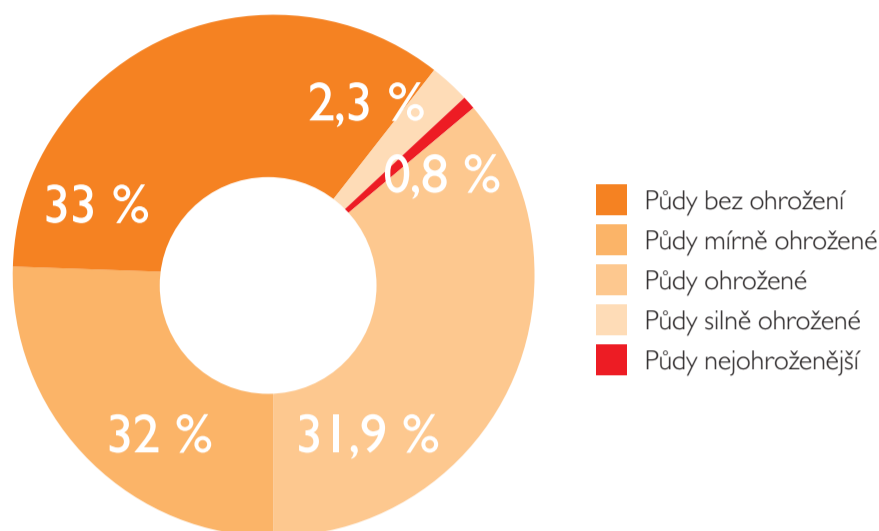
Jetel

pomáhá proti utužování půdy

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ OHROŽENÍ PŮDY ČESKÉ REPUBLIKY VODNÍ EROZÍ

Aplikace PROTIEROZNÍ KALKULAČKA

Pomocník při rozhodování v oblasti erozní ochrany půdy

Aplikace byla vyvinuta pro Ministerstvo zemědělství České republiky.

www.kalkulacka.vumop.cz

4 216

tisíc hektarů je celková výměra zemědělského půdního fondu České republiky

eAGRI

Pro ulehčení práce i hlavy od starostí navštivte náš portál www.eagri.cz

Zdroj: Situační a výhledová zpráva – půda, listopad 2015